

**SZÉKESFEHÉRVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
TÜNDÉRKERT BÖLCSŐDE**

**BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS
SZAKMAI PROGRAMJA**

2025. SZEPTEMBER 1.

Bevezető

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában működik a Tündérkert Bölcsőde (a továbbiakban: Intézmény), amely a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátás, a gyermekek napközbeni ellátásán belül bölcsődei ellátást nyújt.

Az Intézmény Szakmai programja a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) figyelembevételével került kidolgozásra.

Az Intézményben folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit

- az ENSZ Emberi Jogok Nyilatkozata,
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.),
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet),
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet,
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásáról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet,
- a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet),
- a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet,
- a pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei,
- az első életéveknek a későbbi fejlődés szempontjából is meghatározó szerepének elismerése,
- a bölcsődei nevelés-gondozás története alatt felhalmozott emberi és szakmai értékek,
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata,
- valamint a módszertani levelek, útmutatók, ajánlások

határozzák meg, igazodva a családok, a fenntartó elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez.

A szakmai program készítése során szempont volt a korábbi években készített szakmai program megvalósítása tapasztalatainak, a változó környezet igényeinek, az igénybe vevők szociális, kulturális hátterének, a működés tárgyi és személyi feltételeinek figyelembevétele. A saját szakmai program készítésénél az Alapprogram egyes elemei is megjelennek, bár cél a sajátos arculat kialakítása, de vannak olyan nevelési-gondozási elvek, amelyet minden bölcsődének be kell tartania munkája során.

A helyi program célja:

- sajátos, csak az Intézményre jellemző arculat kialakítása,
- változatos, az életkorhoz, fejlettséghez, igényhez igazodó tevékenység,
- játék feltételeinek megteremtése,
- a próbálkozások, gyakorlások támogatása,
- a pozitívumok elismerése, a felfedező, belső indíttatású, kíváncsiságon alapuló külső kényszer nélküli ismeretszerzés (a tanulás lehetőségének) biztosítása.

I.

Az Intézmény adatai

Az Intézmény neve, székhelye:	Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérkert Bölcsőde 8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69.
Az Intézmény rövidített neve:	Tündérkert Bölcsőde

Az Intézmény irányító szerve, székhelye:

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat
Közigyűlése
8000 Székesfehérvár, Városház tér 1.

Az Intézmény fenntartója, székhelye:

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
(a továbbiakban: Fenntartó)
8000 Székesfehérvár, Városház tér 1.

Az Intézmény működési területe:

Székesfehérvár Megyei Jogú Város közigazgatási területe

Az Intézmény férőhelyeinek száma: 80 férőhely

Az Intézmény az irányító szerv által meghatározott napi nyitvatartási időn belül 6.30 – 17.00 óra között biztosítja a gyermekek ellátását.

Az Intézmény elérhetősége:

Telefonszám:	22 / 312-932
E-mail:	tunderkert.szfvvar@gmail.com
web:	www.tovarosibolcsode.extra.hu
Hivatali kapu (rövid név, KRID kód):	8BOLCSODE 351112960

II.

Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A Gyvt-ben, valamint az NM rendeletben foglalt rendelkezések szerint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak a feladata a gyermekek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének és a családban történő nevelésének elősegítése.

Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy a családok igénye a gyermekek napközbeni elhelyezésére stabil. A szolgáltatások elérhetősége érdekében - különösen a 3 év alatti kisgyermekek esetében (a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása mellett dolgozó szülők számára) a bölcsődei ellátás kínál megoldást.

A bölcsődében koruknak, egyéniségüknek és egyéni szükségleteiknek megfelelően gondoskodnak a gyermekekről, lehetőség szerint rugalmasan alkalmazkodva a családok igényeihez. Ez a szolgáltatás lehetőséget teremt a család és a munkahely elvárásainak összeegyeztetésére, hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási és munkahely-megtartási esélyeinek növeléséhez.

Ellátottak köre: bölcsődében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható az adott év augusztus 31-éig azon gyermek esetében, aki a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, vagy a következő év augusztus 31-éig azon gyermek esetében, aki a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de a testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

Az Intézmény a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása keretében, az Alapprogram szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, hat csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést, továbbá a 3 éven aluli kisgyermekek részére időszakos gyermekfelügyeletet biztosít.

III.

Az Intézmény bemutatása, személyi feltételei, szakmai felkészültség biztosítása

Az épület 1973. óta működik bölcsődeként, lakótelep tövében épült, jól megközelíthető gyalogosan, autóval és autóbusszal. Az átadás óta, a 2005-ben készült komplett felújítási terv alapján, 2007-ben a gazdasági épületrész teljes felújításával elkezdődött az épület korszerűsítése. 2011-ben megvalósult a gyermekeket közvetlenül kiszolgáló épületrész aljzatának statikai megerősítése, a tető teljes szigetelése, a külső és belső nyílászárók cseréje, a belső válaszfalak átépítése. Az épület gépészeti, valamint gyenge- és erős áramú vezetékeinek cseréje, levegőztető terasz átépítése, bejáratok akadálymentesítése. 2014-ben két csoport játszóudvarán talajcserére, gipszönyegezésre és új homokozó kiépítésére került sor. 2017-ben az Intézmény belső, és a gyermekeket kiszolgáló udvarának teljes rekonstrukciója, valamint öntözőrendszer és motorpálya kialakítása is megtörtént.

Az Intézményben egységes szakmai elvárások érvényesülnek a szakszerű nevelés - gondozás területén, kiemelt szerepet kap a gyermekközpontú pedagógiai megközelítés.

Gyermekképünk: a harmonikusan, sokoldalúan fejlődő gyermek, aki testileg és lelkileg egészséges, szociálisan kompetens. Nyitott az őt körülvevő környezet ingereire, kitartó, aktív és tevékeny.

Szemléletmódunk lényege: önálló, fejlődő személyiségnek tekintjük a nevelésünk-re-gondozásunkra bízott gyermeket, a családi nevelés tiszteletben tartása mellett. Célunk a gyermeket teljes mértékben megismerni, megérteni és elfogadni. Segíteni abban, hogy a saját ütemének megfelelően, a leghatékonyabban fejlődhesen.

Mivel a gyermek érzelmi kötődése útján ismeri meg a környező világot, alapvetően fontosnak tartjuk az érzelmi biztonság nyújtását. Ez feltétele annak, hogy érdeklődjön az őt körülvevő világ iránt, fogékony legyen az új ismeretek befogadására.

„Ahhoz, hogy az ember bátran és vidáman kiléphessen a hideg téli utcára, az kell, hogy előzőleg jól felmelegedhessen a meleg szobában. Aki hideg szobából lép ki, az az utcán is fázik.”

/ Hermann Alice: Emberré nevelés/

Az ember fejlődésében meghatározóak azok a hatások, amelyek az élet korai szakaszában érik a kisgyermeket, ezért nagy a családi nevelés és az arra épülő bölcsődei nevelés felelőssége.

Az Intézmény egyéni arculatának kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk, mert ezáltal az ellátást igénylők számára az adott bölcsődében folyó nevelés-gondozás azonosíthatóvá válik, ez pedig megkönnyíti az intézmény választását. A kollektívának is fontos, mert segíti a közös célokkal való azonosulást, a megvalósításért vállalt felelősséget, erősíti az „így csináljuk mi” érzését. A sajátos arculatban meghatározó szerepe van a Szakmai programnak, az abban meghatározott kiemelt tevékenységi formának. Az Intézményben az általános nevelési és gondozási feladatokon túl kiemelt figyelmet szánunk **az alkotó tevékenységnek és a környezet tevékeny megismerésének, a környezet védelmének.**

A gyermekek kognitív fejlesztését, a kitűzött nevelési célokat és feladatokat az egésznapos tevékenységek során valósítjuk meg, az önkéntességre és a programok kötetlenségére építve.

Az Intézmény engedélyezett álláshelye

Bölcsődevezető	1
Kisgyermeknevelő	15
Élelmezésvezető	0,5
Szakács	1
Konyhalány	1
Bölcsődei dajka	4
Kerti munkás	0,75
Mosónő	0,5
Összesen:	23,75

A bölcsődeorvos havi 24 órában megbízási szerződés alapján látja el feladatát.

A szakmai munkakörökben foglalkoztatottak létszáma és képesítése megfelel az NM rendeletben foglaltaknak.

A szakdolgozók részvétele a kötelező továbbképzéseken rendszeres. A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. Az SzCsM rendelet, valamint a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet értelmében a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozóknak felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 kreditpontot kell megszerezniük a továbbképzési időszak tartama alatt, mely 4 év. Ez történhet akkreditációs képzésen való részvétellel vagy magasabb szintű szakképzettség megszerzésével is. A képzések témaköreiket tekintve lehetnek kötelező, munkakörhöz kötött és választható továbbképzések.

A középfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelők háromféle képzésen való részvétellel teljesíthetik a továbbképzési kötelezettségüket: kötelező (20%), munkakörhöz kötött (40%) és szabadon választott (40%), összesen 100%. 2018. január 1-től a vezetői megbízással rendelkező kisgyermeknevelők, a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet alapján vezetőképzés keretében a vezetői megbízással kezdetétől számított egy éven belül alapozó képzés teljesítésére, továbbá az alapozó képzés teljesítésének időpontjától számított négy éven belül, majd ezt követően négyévenként megújító képzés teljesítésére kötelesek. A vezetőképzés kétszintű, egy alap vezetőképzésből és a mester vezetőképzésből áll. Az alap, illetve a mester vezetőképzés alapozó és megújító képzési szakaszokból áll.

A bölcsődei dajka munkakörre vonatkozóan a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet határozza meg a képzés szakmai és vizsgakövetelményeit.

Az Intézmény vezetője éves továbbképzési tervet köteles készíteni, mely tartalmazza a tárgyévben továbbképzésben résztvevők, szakvizsgára kötelezettek, valamint az arra önként jelentkezők várható számát, helyettesítésükre vonatkozó tervet, a továbbképzésre, felkészítő tanfolyamra és szakvizsgára fordítható források megjelölését és felosztását; a továbbképzési kötelezettségüket teljesítők számát. A továbbképzések témái közül a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelő választási lehetőség biztosított.

A továbbképzésen részt vevő kisgyermeknevelők házi továbbképzés formájában osztják meg frissen szerzett tudásukat, tapasztalataikat, segítve annak szakmai munkába való beépülését. Ezek az alkalmak lehetőséget adnak a felvetődő szakmai problémák megbeszélésére, alkalmas módszerek begyakorlására, szakmai újítások, ötletek bevezetésére. A továbbképzések újszerű ismereteket is adnak a kisgyermeknevelőknek, friss tudással gazdagodhatnak, illetve a régi ismereteket más megvilágításba helyezik. Az információszerzésnek új útjai nyílnak meg. Nagyon fontos ezek helyes mederben tartása, különösen a fiatal munkatársak körében. A működési nyilvántartást vezető szerv felé az SzCsM rendeletben előírt nyomtatványokon és módon az Intézmény a nyilvántartási kötelezettségét teljesíti.

Az Intézmény erősségei:

- A felsőfokú szakképesítésű szakdolgozók jó aránya.
- A bölcsőde jó megközelíthetősége.
- Saját főzőkonyha.
- Az Intézmény és közvetlenül mellette lévő önkormányzati fenntartású óvoda egy épületben üzemel (testvérpárok elhelyezési lehetősége).
- Nagy területű, csendes játszódudvar.
- Kialakított sajátos arculat.
- Működő alapítvány.

- Kialakult és jól működő kapcsolatrendszer.
- Más bölcsődék gyakorlatának megismerése, tapasztalatcseréken szerzett ismeretek hasznosítása.
- Együttműködés a város bölcsődéivel, módszertani feladatokat ellátó intézménnyel, egyéb intézményekkel, szervezetekkel.
- Udvaron, rögzített játszótéri eszközök mennyisége, minősége.

IV.

A bölcsődei nevelés célja, feladata

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

Célunk és feladatunk a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermekek fizikai és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermekek nemzeti- etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásuk erősítésével, kompetenciájuk figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, pozitív viselkedési minták nyújtásával elősegíteni harmonikus fejlődésüket.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelően az Intézmény biztosítja a nevelés-gondozás feltételeit, így különösen:

- a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a felszerelési jegyzékben meghatározott textíliát, bútort, egyéb eszközöket és felszerelést,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban való tartózkodás feltételeit, és
- a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszeri rendeletben foglaltaknak megfelelően.

A nevelési célok és feladatok bölcsődénk minden csoportjában azonos elvekre épülnek. A megvalósítást, a csoport arcát a gyermekek és a kisgyermeknevelők személye formálja, alakítja. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenció tevékenységet folytasson. Ez magában foglalja a veszélyeztetett, bántalmazott és az elhanyagolt, a tartósan beteg, az ártalmas környezeti vagy társadalmi hatásoknak kitett gyermekek érdekében tett intézkedéseket.

V.

A bölcsődei nevelés alapelvei

1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az alrendszerek működését, az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása, a szülői kompetencia révén által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

2. A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek egyéni igényeihez, fejlettségi szintjéhez igazodó szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja.

Jelenti ez azt is, hogy minél korábban szükséges kellő mértékű információt és támogatást nyújtani az érintett családoknak az eltérő fejlődés felismeréséhez, s a problémahelyzetnek megfelelő kezeléséhez. Az Intézmény funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése, a korai megsegítés. Mindez a szülők bevonásával, a kompetenciahatárok betartásával, családközpontú szemlélet mentén a szükséges beavatkozások, intézkedések megtételével történik.

3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. Az Intézmény a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást az Intézmény életébe.

4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, szeretetteljes bánásmód, tisztelet és bizalom illeti meg. Alapvető jog, hogy a gyermek fejlődéséhez megkapjon minden segítséget, szükség esetén speciális ellátásban, fejlesztésben részesüljön.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Kiemelt figyelmet fordít az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására, a másság elfogadására, az előítélet-mentes, befogadó légkör megteremtésére.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására elfogadó, érzelmi melegséggel, megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődébe történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy az Intézménybe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban. Ennek a szemléletnek az érvényesítéséhez törekedni kell a gyermek és a család sokoldalú megismerésére.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit, ezért támogató, biztonságos légkörben kell megvalósulnia. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömeit, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

VI.

A bölcsődei nevelés feladatai

1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

Az Intézmény, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában.

A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit.

Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus és gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogyaszorvos stb.

3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek Intézménybe történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a szülők támogatására, szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is. A segítségnyújtás módszereinek a család igényeihez, szükségleteihez kell igazodnia.

4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

VII.

A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a kisgyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja, a gyermek testi, lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével.

A gondozás (öltöztetés-vetkőztetés, levegőztetés, tisztálkodás, pelenkázás, WC használat, étkeztetés, altatás) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak az Intézményben nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás szinterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

Feladatok:

- Elsődleges a fizikai és érzelmi biztonság megteremtése, amely alap ahhoz, hogy a kisgyermek érdeklődéssel forduljon a környezete felé, kedve legyen aktívan tevékenykedni.
- Optimálisan inger-gazdag környezet kialakítása, ezen belül a megfelelő játékkészlet biztosítása.
- Az élményszerzés lehetőségének biztosítása, az egyes helyzetek átláthatóvá tétele.
- Minta és modell nyújtása a gyermek számára, amit követhet.
- A tapasztalatok feldolgozásának segítése (a helyzethez és a gyermek fejlettségéhez igazodó magyarázat, a próbálkozások bátorítása, elismerése, segítség adása).
- A helyes szabadság biztosítása: kényszer nélkül történjen, csak annyit segítsen a felnőtt, amennyi szükséges, de azt mindenképpen. A helyes tanulási „tanítási” folyamat során a gyermek saját aktivitására épülő tevékenysége útján sajátítja el a szükséges tudást.

Amit kerülni kell:

- Erőltetett, direkt ismeretnyújtás (elveszi a spontán tanulás örömét).
- A spontán, felnőtt nélküli tanulás mítosza: a felnőtt jelenléte a környező világ megismerésében a gyermek számára nélkülözhetetlen.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát, ezért a kisgyermeknevelőnek a gondozási helyzetekben támogató, megerősítő légkört kell teremtenie.

A gondozás a neveléssel elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás közbeni nevelési feladatokkal elégítjük ki a gyermek biztonsági, szeretet, megbecsülési és önmegvalósítási szükségleteit, melyek alapját a testi szükségletek kielégítése biztosítja.

Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és a befogadásában, elősegíti a testi és értelmi-, az érzelmi- és a szociális fejlődést. Ezért a szabad, a gyermek önkéntes kezdeményezésén, előzetes ismeretein, tapasztalatain alapuló tevékenységét kell fókuszba helyezni. A kötött foglalkozás jellegű tevékenységeknek a bölcsődei nevelésben nincs helye.

A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A játék révén fejlődnek kognitív és pszichikus képességei, személyisége jellemző vonásai.

A nevelésben a játék a fejlődés-fejlesztés legfőbb biztosítója. A játék kiemelt jelentőségének az Intézmény napirendjében is meg kell jelennie!

Szakmai programunkban a játék helye, szerepe az Alapprogram szellemiségét tükrözi. Hangsúlyt helyezünk a gyermeki játék védelmére, a feltételek megfelelő alakítására, az öntevékeny szabad játék megnyilvánulásainak tiszteletben tartására.

Fő feladat:

A belső késztetésből induló szabad játéktevékenység feltételeinek biztosítása: a játék feltételein értjük mindazon tényezőket, amelyek a játék kibontakozására, menetére hatással vannak.

A játék szabadsága azt jelenti, hogy a gyermek szabadon választja és külső kényszertől mentesnek éli meg, a gyermek önként vesz részt a játékban, maga választja meg mit, mivel, hogyan, hol, meddig és kivel játszik.

Eszközök biztosítása:

Alapvető feltétele a szabad játéktevékenységnek. Különböző játékfajták biztosítása formában, színben, anyagban, méretben, funkcióban. A bölcsődei csoportban az azonos játékeszközökből legalább a csoport 2/3 részének elegendő mennyiség biztosítása szükséges (konfliktusok elkerülése céljából). A játék egyes színterei eltérő játékkészletet feltételeznek (csoportszoba, zsibongó, tornaszoba, udvar).

A játékeszközöket nyitott polcon kell elhelyezni. A játékokat célszerű csoportosítani, mert a gyermekek így könnyebben megtanulják, hogy az egyes játékok hol találhatóak, azokkal hol tudnak legzavartalanabban tevékenykedni, kialakít bennük bizonyos rendszerességet.

A csoportban játéksarkokat, pihenésre, elkülönülésre alkalmas „puha” sarkokat kell kialakítani.

A készen vásárolható játékokon kívül ötletes játékok készíthetők házilag is, s ennek lehetőségével a kisgyermeknevelőknek élni kell (bábok, kiegészítők, stb.).

Az alapjátékokat minden csoportban biztosítani kell évszaktól függetlenül (baba, labda, mesekönyv, textil játékok).

Jó a játékkészlet, ha:

- megfelel a gyermekek életkorának, fejlettségének, érdeklődésének,
- többféle, gazdag tevékenységre ad lehetőséget,
- aktivitásra, szabad választásra lehetőséget nyújt.

Elegendő idő biztosítása:

A rugalmas folyamatos napirendet úgy kell megszervezni, hogy minden olyan időt, amit a gondozás nem foglal el, szabad játékkal tölthessék a gyermekek. Akkor elegendő a játékidő, ha minél hosszabb, összefüggő idő áll rendelkezésre a játékra, ha a játékidő indokolatlanul nincs megszakítva.

Nyugodt, biztonságos környezet biztosítása:

A gyermeket feltétel nélkül elfogadó, védő-támogató környezet, a szoros személyi kötődés az őt nevelő-gondozó felnőtthez biztosítja azt az érzelmi hátteret, ami szükséges az önfelelt szabad játéktevékenységhez. A kisgyermek képesek hosszú percekig elmélyülten játszani, de igénylik és nagyon élvezik, amikor a felnőtt együtt játszik velük. Ez a közös tevékenység kellemes élmény a gyermek számára. A közös játék már egészen fiatal kortól a „jó együtt” élményét adják a gyermek és felnőtt számára (ölbeli játékok: tapsoltatók, lovagoltatók, tenyeresdik, táncoltatók...). Bár a felnőtt közelségét később is igénylik a bölcsődés korú gyermekek, de a szimmetrikus kapcsolatok is egyre nagyobb szerepet kapnak. A másokkal való játszás során tanulja meg a gyermek a társas együttlét szabályait, megtanul másokhoz alkalmazkodni, saját akaratának érvényesítésében tapasztalatokat szerez.

A felnőtt részvétele a gyermek játékában:

A bölcsődei nevelésben, a gyermek játékában a felnőttnek szerepet kell kapnia, hiszen odafigyelése, esetenként ötletek, viselkedési és helyzetmegoldási minták adása a fejlődés fontos segítői. A felnőtt támogató odafigyelése, a gyermek pillanatnyi igényéhez igazodó részvétele a játékban erősíti a játék örömet. A felnőtt sokféleképpen kapcsolódhat a gyermek tevékenységébe, de optimális határok között.

A játékban való részvétel formái:

- kezdeményezés
- együttjátzás
- megerősítés
- segítség nyújtása
- ötletadás
- konfliktusok megoldása.

A csoporthelyzet kezelése:

A bölcsődei életben gyakori jelenség, hogy egy gyermekkel folytatott játék felkelti más gyermekek érdeklődését. Fontos, hogy minden gyermek saját érdeklődésének, igényeinek megfelelően vehessen részt az adott játékban. Fontos az egymás iránti figyelem, tapintat felkeltése, melyek a társas kapcsolatok fejlődését pozitív irányba befolyásolják.

Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szembeni elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő helyet biztosít, például: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint szobában. Még több lehetőséget kínál a benti mozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetőség a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

A mozgás a kisgyermek lételeme, a mozgásos tapasztalatok jelentik számukra az igazán érthető és feldolgozható információt, a világ megismerése, a gondolkodás fejlődése ebben a korban érzékszervi-mozgásos sémákon keresztül történik.

A mozgásfejlődés fiziológiás menetének minden lépése a gyermek belső készítésén alapul.

Nincs szükség arra, hogy a fejlődés menetébe gyakoroltatással, bizonyos fejlettebb helyzetekbe helyezéssel, tanítással beavatkozzunk. Az, hogy a fejlődés menetébe nem avatkozunk be, nem jelenti azt, hogy nincsenek feladataink a feltételek biztosításával kapcsolatban. A felnőttnek nem az a feladata, hogy kedvet csináljon a mozgáshoz, hanem az, hogy nyújtsa mindazt, ami a gyermek jó közérzetéhez, biztonságérzetéhez, fejlődéséhez szükséges.

Fő feladatok:

- széleskörű mozgáslehetőség biztosításával a mozgástapasztalatok megszerzésének segítése,
- a kötetlen szabad mozgástevékenység feltételeinek biztosítása (tér, idő, eszköz), csoportszobában és a játszóudvaron egyaránt: csúszda, alagutak, tricikli, pad, ugráló labdák, pónik, stb.,
- az eszközök használata a gyermek saját belső készletén, igényén alapuljon, azokkal bármikor játszhasson a gyermek a kialakított szokásokon belül,
- a nagymozgások fejlődésének biztosítása mellett a finommotorika fejlődéséhez is feltételeket kell biztosítani a csoportban és a szabadban egyaránt,
- a nagymozgások és finommotorika fejlesztése, a játékos lábtorna a lábboltozat kialakítását előnyösen befolyásolja,
- közös játékos mozgással örömforrást, tapasztalatszerzési lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára,
- a mozgásos játékok mindig a természetes mozgásformákra épüljenek.

Fejlesztési célok:

- A rendelkezésre álló tér kitágítása: az előtérben „zsibongó” és egy erre a célra kialakított tornaszoba, ahol napközben olyan mozgásos tevékenységekre is sor kerülhet, amire a csoportszobában nincs lehetőség (homokozás, vizes játék, biciklizés, bordásfalon mászás, labdatenger, ugráló asztal stb.)
- A játszóudvaron rögzített mozgásfejlesztő játékok bővítése.
- A szabadban való mozgást minden évszakban biztosítani kell.

Mondóka, ének

Az Intézményben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet.

Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának.

A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A mese és a vers a gyermeki igényeknek megfelelően spontán jelenik meg a bölcsődei életben. Az Intézményben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. A motiválást segítik a puha sarkok, kuckók, szőnyegek, a csoport korosztályi sajátosságainak megfelelő érdekes könyvek, melyek jól hozzáférhető helyen vannak elhelyezve.

Az érzelmi biztonság kialakulásában, az anyanyelvi nevelésben egyaránt fontos szerepe van a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt meséknek, mondókáknak, énekeknek, verseknek. A kisgyermek korai életszakasztól szívesen hallgatja a rövid meséket, történeteket, énekeket, mondókákat.

Feladatok:

- A magyar zenei nevelés alapja az éneklés, a gyermek élvezzi a dallamát, ritmusát, hangulatát.
- Amikor csak lehet, énekeljen a kisgyermeknevelő, az ének, a zene személyiségfejlődésre gyakorolt hatása mással nem pótolható. A kisgyermeknevelő éneke – még ha nem is tiszta az énekhangja – többet ér minden gépi zenénél.
- A gyermek szívesen énekel együtt a kisgyermeknevelőjével, társakkal, de figyelni kell a hangterjedelemre (5 hang). Fő cél a zene iránti érzékenység felkeltése.
- Használjon a kisgyermeknevelő hangszert, jó, ha a gyermek is próbálkozhat azzal.
- Csendes énekléssel, dúdolgatással az érzelmi állapot pozitívan befolyásolható.
- Elalvás előtt nyugtató hatású a megfelelő, igényes „bébi muzsika” halk lejátszása.
- Ének, vers, zene bármilyen játékhelyzethez kapcsolódhat, a különböző alkalmakhoz illő éneket válasszunk.
- A mondóka, ritmikus szövegek egyben mozgásos játékok is. A gyermekeket a mondókában a hangzás, a hangulat és a hozzá kapcsolódó ritmikus mozgások ragadják meg.
- **A vers, mondóka játék a nyelvvel – mondani kell, és nem tanítani.**
- A mesélés, képeskönyv nézegetés az érzelmi, értelmi és szociális fejlődésre nagy hatással van, gazdagodik a gyermek ismeretanyaga, könnyebben tud eligazodni az őt körülvevő világban, önmagáról szóló történetek hatására könnyebben feldolgozza saját élményeit.
- A mesélést a gyermek érdeklődésére, aktivitására építsük. A mesét soha ne kérdezzük vissza, annak hatását a gyermek játékában, viselkedésében, beszédében mérheti le a kisgyermeknevelő.
- A meséléshez „mesefüzet” szerkesztése jól hasznosítható zsebes megoldással, pálcikabábokkal kiegészítve. Kezdetben célszerű a hónap meséihez elkészíteni, később egyéb mesékkel is bővíthető.
- A versek, énekek, mondókák és a mesék köré a csoportra jellemző szokások kialakítása (mesesarok, mesezsák, stb).

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés - nem pedig annak eredménye. Éppen ezért nem kötelező jellegűek, a gyermek érdeklődésének megfelelően kapcsolódhat az ilyen jellegű tevékenységekbe. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák az Intézményben: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. A rajzolás-mintázás során kerülni kell a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítse a kisgyermeknevelő az alkotókedv, készség kibontakozását.

A rajzfejlődés szakaszai bölcsődés korban:

- Motívum szakasz: 20-24 hónapos kor körül jellemző: a gyermek rájön arra, hogy az eszközökkel nyomot hagyhat, az alapfirkák begyakorlása folyik, s ezt a funkciógyakorlást funkcióöröm kíséri (kb. húsz alapfirkát különböztethetünk meg).
- Kezdetben a rajzolás inkább motoros tevékenység, amelyben az egész testrészt rész vesz, de alapja azoknak a próbálkozásoknak, amellyel valamit ábrázolni akar. 25-27 hónapos korban megjelennek a zárt firkák, **ami egybeesik az én-tudat kialakulásával.**
- Forma szakasz: a harmadik életévben kezdi kombinálni a gyermek az alapfirkákat, kezdetben csak kettőt kapcsol össze, majd több firka összekapcsolásából kialakulnak a kombinátumok.
- Kompozíciós szakasz: a 3. életév betöltése körül kezdődik, de csak óvodás korban teljesebb ki. A kombinátumokból egyre bonyolultabb alakzatokat hoz létre, ezek az „olyan mintha...” alkotások. A gyermek lassan megtanulja, hogy az ábrázolathoz jelentés is tartozik, először csak utólag ad jelentést a rajznak - s ez a jelentés önkényes, többször módosíthatja -, majd rajzolás közben megnevezi alkotását.

A plasztikai ábrázolás fejlődése bölcsődés korban:

- Ábrázolás előtti szakasz: 1,5-2 éves kor között a gyurmányok időszaka. Már az első ujjnyomatok a gyurmában jelentős élménnyel ajándékozzák meg a gyermeket, felismeri az anyag formálhatóságát. Élvezettel gyúrja, gyömöszöli az anyagot, ismerkedik az anyag tulajdonságaival. Maga az alakítás és nem az alakzat létrehozása az öröm, ezért azonnal szét is rombolja, amit létrehozott.
 - Az első emberi figurák időszaka: általában az első jelentéssel bíró figura a plasztikai ábrázolásban az ember. A spontán megjelenő figurák hosszú fejlődésen mennek át, a teljes emberfigura kialakítása az iskoláskorra alakul ki.
- A plasztikai ábrázolás során sem készítjük a gyermeket a kész minta követésére.

Az alkotó tevékenység is fontos része a gyermek személyiség fejlődésének. E tevékenységek a kisgyermeknevelő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva a képi-plasztikai kifejezőképesség kialakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását, a képi gondolkodás kialakulását és fejlődését, esztétikai érzékenységük, a szépség iránti fogékonyságuk kialakulását és fejlődését szolgálja.

Fejlesztési célok, feladatok:

- Alkotó tevékenységgel, művészeti neveléssel kapcsolatos továbbképzéseken részvétel.
- Tapasztalatcseréken szerzett ötletek hasznosítása.
- A gyermek környezetének izléses berendezésével a szép iránti fogékonyság fejlesztése.
- Közös alkotó délutánok szervezése a család bevonásával.
- A gyermeki alkotásokból legalább évente egy alkalommal házi kiállítás szervezése: „Bölcsődések Galériája”, amelyre meghívjuk a szülőket, testvéreket, nagyszülőket.
- Az alkotó szoba biztosította lehetőség létrehozása, amellyel az egyéni fejlettséghez jobban igazodó tevékenységek lehetősége teremthető meg, mint a csoportszobában.

Kialakult gyakorlat:

A gyermekek számára biztosítjuk, hogy a nap folyamán, szabadon rajzolhassanak, festhessenek, ragaszthassanak és gyurmázhassanak. A feltételek biztosításánál figyelembe vesszük a csoportba tartozó gyermekek fejlettségi szintjét. E tevékenység során a felnőtt óvósegítő figyelme biztosított. A kisgyermeknevelő a technikákat, az anyagokkal és eszközökkel való bántásmódot megmutatja, de soha nem mondja meg, hogy mit alkossanak. A felnőtt nem ösztönzi a mintakövetést, kész vizuális panelek másolására nem készítjük a gyermeket. Az alkotó tevékenységhez minden lehetséges anyagot és eszközt felhasználunk: ceruza, ecset, dugó, szivacs, kréta, zsírkréta, fa, kő, termés, különböző színű és minőségű papír.

A tevékenységek kezdeményezésénél alkalmazkodunk az aktualitásokhoz (ünnepek, évszakok).

A gyermeki alkotásokat tiszteletben tartjuk, a kis „alkotó” dönt annak sorsáról: kiteszi az alkotások közé vagy hazaviszi.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együtteségnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat, és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

Az emberiség régebben a legfontosabb törvényszerűségeket a természetből merítette. A külső világ, azaz a környezet megismerése iránti vágy működik a gyermekben. A gyermeki jellemzők a rácsodálkozás, az erős közlési vágy, a kommunikációra való nyitottság, az érzelmi fogékonyság a természet szépségeire, a személyes kipróbálási vágy, a tettekre cselekvőkészség, mind kedveznek a tevékenységeken keresztül történő tapasztalatszerzésnek.

A környezet tevékeny megismerése, védelme:

A bölcsődés gyermek számára is ösztönző erő a természet, amelynek a gyermeki személyiség fejlődésére rendkívül nagy hatása van. A természeti környezet kifogyhatatlan tárháza a játéknak, alkotásnak, az ezekhez kapcsolódó ismeretszerzésnek.

Csak az egészen fiatal korban elkezdett környezeti nevelés lehet biztosíték arra, hogy a gyermekben pozitív viszonyulás alakuljon ki a környezet, az élőlények iránt.

A bölcsődés gyermeket a természetből elsősorban az állatok érdeklik, érdeklődve figyelik azokat, utánozzák hangjukat, mozgásukat, testi közelségbe is szívesen kerülnek velük: pl. bátran megfogják férgeseket, rovarokat (az azoktól való utálokzás már felnőttől tanult viselkedés). A növények élőlényként való elfogadása a bölcsődés korú gyermek számára még nem egyszerű, de egy csírázó mag, egy rügyező ág megfigyelése felkelti érdeklődésüket, ismereteket szerezhetnek az évszakok szerint változó természetről. A természeti jelenségek megfigyelése is érdekes tapasztalatot jelenthet. Az élettelen környezettel a gyermekek kapcsolata sokrétű. A természetben előforduló föld, homok, víz, a levegő, kövek, kavicsok stb., és az otthoni, a bölcsődei, ember által készített, berendezett tárgyi környezet természetes módon jelen van életükben. A rögzített föld, a száraz és vizes homok tapintása, markolászása, a kavicsok gyűjtögetése, egyéb tárgyak megfogása, simítása, mozgatása, markolászása lehetőséget ad a környezet megismerésére. Az így megszerzett ismeretekre lehet alapozni a környezeti nevelést, a környezet védelmét, értékeinek megőrzését, tiszteletben tartását: természeti, tárgyi, személyi környezetet egyaránt.

Kialakult gyakorlat:

- Az Intézmény udvarán madarak, rovarok, csigák (külső tulajdonságok, mozgás, hang), a bölcsőde kerítésén túl sétáltatott kutyák, fajták sokféleségének megfigyelése.
- Képeken a szabadban látott állatok keresése, hangjuk utánzása, képeskönyv nézegetése közben énekek, mondókák hallgatása, mondása az állatokhoz kapcsolódva.
- Állat-bábokkal tevékenység közben a tapasztalatok felidézése, hang utánzása.
- Ismerkedés a háziállatokkal, vadállatokkal képekről.
- Madarak etetése télen.
- Rügyező, virágzó ágak megfigyelése. Lombkorona kialakulás, a levelek sokfélesége, lombhullás megfigyelése az udvaron.
- Virágok előbújása, gyűjtése, azokkal a csoportszobák díszítése.
- Bab, kukorica, búza, krumpli stb. csíráztatása.
- Zöldségekkel, gyümölcsökkel ismerkedés (szín, forma, nagyság, íz, illat).
- Zöldség és vagy gyümölcsnapot tartunk minden hét egy napján, amelyhez a szülői munkaközösség is támogatást nyújt.
- Virágok, levelek préselése, ragasztása (alkotó tevékenység is).
- Kavicsok, termények gyűjtögetése, megfigyelése.
- Homokkal, vízzel tevékenykedés, ismerkedés tulajdonságaikkal, kölcsönhatásaikkal.
- Időjárás megfigyelése: napsütés, árnyék, szellő, szél, szélvihar; csapadék különböző formái: eső, jégeső, hó, zápor, zivatar; jellemzői: villámlás, dörgés, szivárvány.

Fejlesztési célok, feladatok:

- A kisgyermeknevelők természetismeretének gyarapítása.
- Megfelelő mintaadás a természet lényeinek elfogadásával kapcsolatban.
- A megismerésen, élményszerzésen, tapasztaláson alapuló információszerzés lehetőségének biztosítása, óvó-vigyázó felügyelet a higiénés szabályok betartásával.
- A természet változásából adódó ismeretszerzés lehetőségének jobb kihasználása, nem a gyermeki kíváncsiság és érdeklődés kielégítését kell feleslegesen akadályozni, hanem megfelelő felügyelet mellett támogatni a tapasztalatok szerzését.
- Szeles játékok (szélforgó készítése és megfigyelése, szappanbuborék fújása).
- Keresni kell a bölcsőde kapuinak nyitását: kisebb séták, esetleg közös kirándulások szervezése a családdal.

VIII.

A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

1. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer), aki felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt.

A korosztály életkori sajátosságainak megfelelő fejlődési skálákat, megfigyelési módszereket alkalmaz, a kapott információk elemzését, és a következtetések levonását önállóan végzi.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

A kisgyermeknevelő stílusa, jellemzői a következők legyenek:

- legyen megnyugtató, biztonságot adó a viselkedése a gyermek számára,
- magatartásában kiemelten fontos az elfogadás, a tolerancia, a nyitottság,
- érvényesüljön magatartásában a másfajta értékek pozitív irányú megközelítése,
- jellemezze a pedagógiai optimizmus, tapintat, empátia,
- jellemezze munkáját a pedagógiai elvek, nevelési módszerek összehangoltsága, az egymás, a szülők és gyermekek felé irányuló segítőkészség, tapintat,
- jellemezze munkáját a gyermek iránti tisztelet, együttműködés, türelem,
- nevelői stílusát a demokratikus elvek, nevelési módszerét a meggyőzés, magyarázat, dicséret hassa át.

A kisgyermeknevelők nevét, „saját” gyermekeinek névsorát a napirend tartalmazza. A kisgyermeknevelő az ún. „ölelkezési” időben (az az idő, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban dolgozik) idejét elsősorban „saját” gyermekei nevelésére-gondozására fordítja.

2. A gyermekcsoportok szervezése

Az Intézményben a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A csoportok kialakításánál a törvényi előírásokon kívül meghatározó:

- a gyermekek mozgásigénye, mozgástere,
- a megfelelő élettér,
- lehetőség az elvonulásra,
- érzelmi biztonság.

A csoportlétszám egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 fő, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét legfeljebb 14 fő. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődebe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár.

3. A bölcsőde tárgyi feltételei

A sajátos arculat formálásában fontos szerepe van a környezet kialakításának, a tárgyi felszereltségnek. A bölcsődei környezet berendezésével, felszerelésével az Intézményre jellemző ízlésvilágot közvetítünk. A csoportszobák berendezése és a dekoráció mindig visszatükrözi a kisgyermeknevelők esztétikai értékrendjét. Az Intézmény tárgyi felszereltsége, játékeszköz, gyermekruházat, edény készlete megfelel az NM rendeletben előírtaknak.

Fejlesztési célok, feladatok:

- A tartós berendezési tárgyak legyenek tartósak, célszerűek és színben visszafogottak.
- A játékok elhelyezése nyitott polcon történik, de a tároló eszközök cseréjénél törekedni kell arra, hogy lehetőség szerint természetes anyagból készült, küllemre összeillő tároló edényeket vásároljunk.
- A csoportszobák díszítése igazodik az évszakokhoz, aktualitásokhoz, de fokozott figyelmet kell fordítanunk arra, hogy a vizuális ingerek tömege zavaró a kisgyermek számára.
- Az alaphangulat kialakításában a burkolatok és a meglevő bútorok stílusa és színe mellett figyelni kell arra, hogy a textíliák (szőnyegek, függönyök, párnák, terítők) lehetnek színesek, de nem harsányak, harmonizáljanak az egyéb berendezéssel, mert csak így varázsolható „meleg-fészekké” a bölcsődei környezet.
- A csoportszobák dekorációjánál törekedni kell a természetes anyagok használatára, amelyek egyszerűségükben szépek és esztétikusak. Nem lehet minden természetes anyagból, de teremthet nagyon kellemes világot a gyermekek számára, ha a különböző anyagokat jól válogatjuk össze.

Az Intézmény helyiségei:

- A gyermekeket közvetlenül szolgáló épületrész:

Az Intézmény három, nagyjából azonos kialakítású egységből áll. Minden egységhez tartozik: **2 db 40 m² nagyságú csoportszoba**. Felszereltségüket tekintve: csoportonként 4 db 4 személyes gyermekasztal a hozzá tartozó székekkel, 1 játszóasztal, 4 játszószek, 3 játékpolt, 2 gyermekheverő, gyermekfektetők (tároló szekrényen kívül, csoportonként 12 db), 1 edénytároló szekrény, 1 textiltároló szekrény, 1 íróasztal, 2 kisgyermeknevelői szék.

Textíliák csoportonként: pelenkák, egy váltás gyermek felsőruházat, ágyneműk, törölközők, abroszok.

Edénytárolóban étkezéshez szükséges edények, eszközök.

1 fürdőszoba felszereltsége: 2 db 1-es pólázó asztal, 1 lemosó kád, 2 WC, 2 gyermekmosdó, 2 bili kiöntő, 2 törölközőtartó, 2 tükör, 2 felnőtt kézmosó.

1 átadó felszereltsége: jellel ellátott öltözőszekrények gyermekeknek, 1db 2-es pólázó, egy öltöztető pad, 2 db cipőtároló polc.

1 Előtér „zsibongó” (játszóhely és szülők pihenője beszoktatás idején) és **1 játéktároló** (bundazsákok, és udvari játékok tárolására).

A csoportszobákhoz terasz csatlakozik, amelyről a játszóudvar elérhető. A terasz használhatóságát (játék, alvás, árnyékolás) a fölé nyúló 6 db elektronikusan mozgatható árnyékoló biztosítja.

A játszóudvaron a napos és az árnyékos udvarrész aránya megfelelő.

- Egyéb helyiségek: irodák, folyosók, személyzeti öltöző és zuhanyzók, WC-k, főzőkonyha és helyiségei, mosókonyha, szárító-vasaló, raktárak.

4. A napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja.

A napirendben kellő időt szükséges biztosítani a minőségi gondozásra és a szabad játéktevékenységre.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A gyermekek életének megszervezése során a megismerésük elsődleges feladatunk. Ismernünk kell a gyermek állapotát, érdeklődését, szükségleteit, társaihoz való viszonyát, egész napi tevékenységét úgy kell megszerveznünk, hogy mindig érezze a számára legfontosabbat, az érzelmi biztonságot.

A kisgyermeknevelő számára fontos a teljes nevelési folyamat tudatos, tervszerű átgondolása. A gyermekek fejlődési ütemének megfelelően minden csoportban éves tervet készítünk, ebből bontjuk le konkrét havi tervünket. Így lehetőség van a gyermekek élményeinek, tapasztalatainak, ötleteinek beépítésére a tervezés során.

A gyermek szűkebb és tágabb környezetében szerzett tapasztalatok igénylik a nevelőmunka rugalmasságát. A nevelőmunka során az ismeretek sokoldalú megközelítését a törzslapon rögzítjük és a családi füzetbe is bejegyezzük.

A kisgyermeknevelő a gyermekek tevékenység-szerkezetét és annak keretét, a fejlesztési célokat a gyermekek fejlettségi szintjének megfelelően tervezi meg.

A napirend biztosítja a gyermekek számára a kiszámíthatóságot, az aktivitás és önállósodás lehetőségét, a felesleges várakozási idő kiküszöbölését, az egészséges fejlődéshez szükséges tevékenységeket és a pihenést. A napirend kialakítása a csoportban dolgozó kisgyermeknevelők feladata.

A gondozási egységben együtt dolgozó kisgyermeknevelők munkájukat összehangoltan végzik. Az Intézményben a gyermekek napirendje a folyamatosság, egyéni bánásmód alapján kerül megszervezésre, figyelembe véve a szakmai elveket, az egyéni és csoport szükségleteket, az évszakok változását, a csoport létszámát. A személyi állandóságot a „saját kisgyermeknevelő”-rendszer és a felmenőrendszer alkalmazása biztosítja. A zavartalan ellátást a kisgyermeknevelők, kisegítő személyzet összehangolt munkája biztosítja.

A kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodik.

Feladatok:

- A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer, nyugalom legyen.
- A csoportba tartozó gyermekek fejlettségi szintjének, a csoport létszámának, az egyéni igényeknek megfelelően kell összeállítani a csoport napirendjét.
- A csoportok napirendje nem merev, azt évszakokon belül is igazítani kell az igényekhez, aktualitásokhoz, időjáráshoz.
- Egy-egy évszakra a napirendet a tárgyidőszakot megelőző hónap 25-ig el kell készíteni. A napirend elkészítése team munka, a csoport, a gondozási egység valamennyi kisgyermeknevelője részt vesz benne.
- A napirendben az étkezési és gondozási időket meg kell jelölni, arra megfelelő időt kell biztosítani.
- A gondozással ki nem töltött időben a gyermekek számára a szabad játék feltételeit biztosítani kell.
- A napirend egy példányát az átadóban és a csoportban is ki kell függeszteni.

Az Intézményben a nevelés-gondozás tervezése hosszú múltra tekint vissza, mégis a tervezés az egyik legvitatottabb kérdése szakmai munkánknak: kell-e és milyen tartalommal kell tervezni a nevelési munkát. A nevelési munka keret jellegű tervezése szükséges, mert biztonságot ad, irányt mutat. A Szakmai programhoz igazodva elkészített játékos programok tervezete segíti a nevelési munkát, csökkenti az „ad hoc” jellegű megoldásokat. A program megvalósulása a gyermekek számára nem jelenthet kényszert, azokban való részvételük saját akaratuktól, érdeklődésüktől, hangulatuktól függ. A programkészítéshez egy hónapra meghatározzuk a fő nevelési célokat, azok megvalósítását segítő módszereket, eszközöket (mozgás, finommotorika, alkotó tevékenység, vers, mese, mondóka, aktuális ünnepek).

Feladatok:

- A legkisebbek csoportjában a tervezés azoknak a tevékenységeknek (játékos mozgásoknak, mondókáknak, énekeknek) a számba vétele, amelyek az adott csoport és azon belül az egyes gyermekek fejlettségi szintjének megfelelnek.
- A nagyobbak csoportjában is a gyermekek fejlettségi szintjének figyelembevételével történik a programok tervezése.
- A programokra a kisgyermeknevelőknek fel kell készülni (anyagok, eszközök, módszerek).
- A havi, ezen belül heti bontásban készített programtervet októbertől májusig készítjük. Az összeállítás ideje a tárgyhót megelőző hónap utolsó hete. A programterv írásban készül.
- A programtervek készítése előtt célszerű az előző havi terv megvalósulását áttekinteni.
- A programot nem szabad mereven kezelni, annak rugalmas változtatása a gyermekek igényétől függően szükséges.

- Fontos, hogy a programtervek sokféle élmény, tapasztalat és ismeret nyújtására adjanak lehetőséget. Minden évszak sajátos tevékenységet kínál, ezt a programkészítésnél fel kell használni.
- A játszóudvaron sem elég a felügyeletet biztosítani, ötletekkel az udvari játékot is színesebbé lehet és kell tenni.
- A havi nevelési célkitűzés készítésénél célszerű meghatározni azokat az énekeket, mondókákat, verseket, amelyeket az évszakokhoz, ünnepekhez, aktualitásokhoz igazodva többször szándékozunk ismételni.
- Minden hónapra határozzuk meg a hónap meséjét, s a feldolgozás módját is (képek, bábok, stb.).

IX.

A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, amely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

Csak megfelelő szintű és folyamatos kapcsolattartás biztosítja a személyre szóló nevelési-gondozási módszerek érvényesülését.

- A család és a bölcsőde kapcsolatának középpontjában mindig a gyermeknek kell állnia.
- Tartós és eredményes kapcsolat csak akkor alakulhat ki a szülő és kisgyermeknevelő között, ha a kompetencia határok betartásával egymást partnernek tekintik, folyamatosan tájékoztatják egymást a gyermek életével, fejlődésével kapcsolatban. A tájékoztatás a kisgyermeknevelő részéről mindig szakmailag hiteles, személyes hangvételű (nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.
- Az együttműködésben mellérendelt szerepnek kell kialakulni, ez a partneri viszony alapja.
- A nevelési tapasztalatokat kölcsönösen ki kell cserélni.
- Nevelési tanácsokat soha nem direkt formában ad a kisgyermeknevelő, megoldási lehetőségeket vázol fel, amelyből a szülő választhat.

A kapcsolatteremtés formái:

1. Családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

2. Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot a szülővel, információt nyújt számára a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

A három éven aluli gyermek természetes élettere a család, hasonló korú társakkal csoportban nevelkedése nem saját érdeke, hanem társadalmi igény. Az Intézmény feladata, hogy e társadalmi igény kielégítése mellett csökkentse azokat a problémákat és nehézségeket, amelyeket az elszakadás és a környezet változása okoz. A beszoktatást a szülőkkel egyeztetve tervezzük (egy-két-három) hétre. Természetesen gyermektől is függ. A gyermek naponta annyi időt tölt a bölcsődében, amíg szívesen vesz részt a napirendi eseményekben, azokat elfogadva. Kezdetben az édesanyával, később egyre hosszabb időben édesanya nélkül a csoportban. A beszoktatást az adaptációról szóló módszertani levél alapján végezzük.

3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben egyéb szakember közreműködését kell kérni.

5. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását.

Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedérepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

6. Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja.

Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

X.

Az Intézmény kapcsolatrendszere; alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése. Az Intézmény és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését.

Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, valamint akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

Az Intézmény és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

Fentieket figyelembe véve az Intézmény kapcsolatot tart:

- Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Humán Szolgáltató Intézetével,
- módszertani feladatokat ellátó intézménnyel, a Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézménnyel,
- szociális és gyámhivatallal,
- Alba Bátya Család- és Gyermekjóléti Központtal,
- népegészségügyi szakigazgatási szervvel,
- a Székesfehérvári SZC Bugát Pál Technikummal,
- gyermekorvosi és védőnői szolgálattal, az óvodákkal,
- bölcsődei ellátást nyújtó intézményekkel, a Magyar Bölcsődék Egyesületével,
- az Intézményben működő érdekvédelmi szervezettel,
- Fejér Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal.

Az Intézmény alapellátáson túli szolgáltatásként - a személyi és tárgyi feltételek függvényében - időszakos gyermekfelügyeletet biztosít, mely szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekekori intervenció szemléletének befogadását.

Az időszakos gyermekfelügyelet a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás. A szülő elfoglaltsága idejére (néhány órára) kérheti a gyermeke bölcsődei ellátását, de arra is van lehetőség, hogy a gyermekek szülővel együtt látogassák az Intézményt a nap bizonyos szakában (játszóidőben) annak érdekében, hogy a szülők együtt játsz hassanak a gyermekeikkel a bölcsőde által biztosított körülmények között.

Az időszakos gyermekfelügyelet során a szülő csatolja a házi gyermekorvos vagy háziorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészséges és közösségbe mehet, valamint bemutatja a kötelező védőoltásokról szóló igazolást.

Az időszakos gyermekfelügyelet igénybevételének díja: 500 Ft/óra.

A szolgáltatás az alapfeladat ellátását nem veszélyezteti, valamint működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása.

XI.

Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az Intézményben Érdek-képviselési Fórum működik, mely a gyermeki jogok védelmével, a szakmai program véleményezésével segíti az Intézmény szakmai munkáját.

Célja a gyermeki jogok sérelme, az Intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén a gyermekek érdekeinek védelme. A családi és bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése, közös felelősségvállalás a gyermekek érdekében.

Feladata

- megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,
- intézkedéseket kezdeményezhet a Fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál, a gyermekjogi képviselőnél és más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál,
- az Intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben, javaslatot tehet az Intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, az ebből származó bevételek felhasználásáról,
- intézkedéseinél figyelembe veszi a mindenkor érvényben lévő jogszabályokban rögzített feladat- és hatásköröket.

Az Érdek-képviselői Fórum a feltett kérdésekre, panaszokra, javaslatokra 15 napon belül írásban köteles választ adni.

Az Érdek-képviselői Fórum üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni, megőrzéséről a bölcsődevezető gondoskodik.

A gyermek szülője/törvényes képviselője a Fenntartóhoz vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a bölcsődevezető vagy az Érdek-képviselői Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek - Gyvt-ben meghatározott - jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. Az Intézmény biztosítja, hogy a gyermek és hozzátartozói a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék.

Az Intézmény munkatársai számára a jogok gyakorlásának és a kötelezettségek teljesítésének alapvető szabályait a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény határozza meg. Az Intézményben foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

XII.

Élelmezési tevékenység

Az Intézmény saját főzőkonyhával rendelkezik, a beszerzést is önállóan végzi. A beszerzett élelmiszerek szakosított tárolása, raktározása és feldolgozása jogszabályi előírások szerint történik. A konyha működését a HACCP rendszer szabályozza.

A bölcsődei élelmezés során a korszerű csecsemő és kisgyermek táplálási elveket kell figyelembe venni úgy, hogy a táplálék:

1. mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű
2. higiénés követelményeknek megfelelő
3. megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Ennek megvalósítása érdekében gondoskodni kell:

- Tárgyi és személyi feltételek megteremtéséhez a pénzügyi fedezetről.
- Ésszerű takarékoság és hatékonyság elvének érvényesítéséről.
- A meglévő eszközök rendeltetésszerű használatáról, karbantartásáról, pótlásáról, fejlesztéséről.
- Az étkezéshez szükséges élelmezési anyagok beszerzéséről.
- Az üzemi és személyes higiénés előírások betartásával az ételek tárolásáról, elkészítéséről, tálalásáról, kiszolgálásáról.
- A konyha technológiai színvonalának folyamatos fejlesztéséről.
- Az egységes diétás rendszer megteremtéséről.

- A korszerű táplálkozástudományi előírások betartásáról.
- Az ételmezés összehangolásáról, az egyes munkafolyamatok szervezettségének biztosításáról.
- A kulturált étkeztetés megvalósításáról.
- Az ételmezési feladatok ellátásában részt vevő dolgozók folyamatos képzéséről, továbbképzéséről.

Csecsemő táplálás

A bölcsődeorvos és ételmezésvezető feladata a mindenkor hatályos irányelvek, rendelkezések figyelembevételével a csecsemő étrendjét beállítani, fejlődését nyomon követni. A csecsemő tápszerének, egyéb ételeinek elkészítése a tejkonyhában, külön étlap szerint történik.

Kisgyermek táplálás

A korszerű táplálkozási elveknek és konyhatechnikai eljárásoknak a figyelembevételével a bölcsődevezető, az ételmezésvezetővel és a bölcsőde orvosával közösen állítja össze legalább két hétre előre az étlapot, a korosztály ételmezési, nyersanyagnormáinak figyelembevételével. Az Intézményben az ajánlott napi energia és tápanyagtartalom 75%-át kell biztosítani. Az étrendnek a változatosság, idényszerűség, ízben való összehangoltság, önálló étkezésre nevelés szempontjainak is meg kell felelni. Étkezés előtt az ételt az ételmezésvezetőnek meg kell kóstolni, és ezt dokumentálni kell. Étlapot az ételmezési program alapján az ételmezésvezető mennyiségi és minőségi szempontból naponta ellenőrzi, és a tápanyag értékeket nyomon követi. A gyermekek étkeztetése és az étlap elkészítése a bölcsődeorvos, táplálékallergiás gyermek étkeztetése, és vonatkozásukban az étlap elkészítése a szakorvos utasításai szerint, a vonatkozó előírások betartásával történik. Az étkeztetés során a mindenkor hatályos közegészségügyi szabályokat be kell tartani.

XIII.

Dokumentációk

A felvétel rendje, dokumentációja

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést biztosít. Mindazon szülők, törvényes képviselők igénybe vehetik a bölcsődét, akik gyermekük napközbeni ellátásáról munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt nem tudnak gondoskodni.

Bölcsődei ellátásban részesülhetnek továbbá mindazon 6 éven aluli gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében valamilyen fogyatékossággal élnek, vagy fejlődésükben oly mértékben visszamaradottak, hogy emiatt speciális bánásmódot, több figyelmet igényelnek és nem veszélyeztetik sem maguk, sem társaik testi épségét.

Az ellátás igénylése a felvételi kérelem (*Szakmai program 1. melléklete*) és a hozzá kapcsolódó dokumentumok bemutatásával, benyújtásával történik.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő/törvényes képviselő, valamint a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, a család- és gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A felvételtől a bölcsődevezető dönt, melynek eredményéről a szülőt, törvényes képviselőt írásban értesíti. Az igénybevétel megkezdése előtt a bölcsődevezető a szülővel/törvényes képviselővel megállapodást (*Szakmai program 2. melléklete*) köt.

Az Intézményben a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni. Az intézményi térítési díj összegét Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése rendeletben szabályozza.

A személyi térítési díj összege évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve, ha a kötelezett jövedelme olyan mértékben csökken, hogy díjfizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni. Az új térítési díj összegéről az ellátást igénylő szülő értesítést kap. A kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra vonatkozóan az új térítési díj megfizetésére.

A személyi térítési díjat előre, legkésőbb a tárgyhónap 10. napjáig kell az Intézmény házipénztárába, vagy az Intézmény elszámolási számlájára befizetni. Ha a térítési díj fizetésére kötelezett a személyi térítési díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a bölcsődevezető 15 napos határidő megjelölésével írásban felhívja a kötelezettet az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A díjhátralékról negyedévenként tájékoztatja a Fenntartót a térítési díjhátralék behajtása vagy a behajthatatlan hátralék törlése érdekében.

Az Intézmény Házirendje a *Szakmai program 3. mellékletében*, az Érdek-képviselői Fórum működésének szabályai a *Szakmai program 4. mellékletében* található. Az Intézmény működésére vonatkozó szabályzatok körét az SZMSZ tartalmazza.

Szakmai dokumentációk

Az Intézmény a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok a tárgyyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok, stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, szakszerűség, a rendszeresség, valamint a rendezettség. A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek, és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel kell lenni a kisgyermekek fokozott biztonság igényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága). A dokumentáció vezetésénél kérni kell a szülő, törvényes képviselő hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek, törvényes képviselőknek meg kell mutatni. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőig figyelembe kell venni.

Az Intézményben vezetett nyilvántartások, kezelt dokumentumok munkakörönként:

Bölcsődevezető

- felvételi könyv
- megállapodás az ellátás igénybevételéről
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet
 - 2. sz. melléklet – az ellátási napokon az ellátást igénybe vevők jelen- vagy távollétének dokumentálása
 - 4. sz. melléklet – a gyermekétkeztetés igénybevételének dokumentálása
- havi statisztika
- fertőző betegségek nyilvántartása
- tetvességi nyilvántartás
- munkaköri leírások készítése
- költségvetés készítése
- dolgozók szabadságának nyilvántartása
- dolgozók jelenléti kimutatása

- személyi anyagok vezetése
- dolgozók továbbképzési kötelezettsége teljesítésének nyilvántartása
- Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok
- beutalás munkaköri alkalmassági vizsgálatra
- dolgozók egészségügyi könyve
- kis- és nagy értékű eszközök nyilvántartása (leltár)
- munkavédelmi napló vezetése
- tűzvédelmi napló vezetése
- étkezők nyilvántartása (gyermek)
- szűrővizsgálatok nyilvántartása
- selejtezéssel kapcsolatos dokumentáció vezetése
- térítési díjak nyilvántartása
- SzámlaRobot programban számlák kezelése
- POLISZ Közétkeztetési rendszer REPETA programjában adatrögzítés

Élelmezésvezető

- heti étrend, napi nyersanyag kiszabot,
- élelmi anyagok és élelmiszerek beszerzési bizonylatai, ehhez kapcsolódó számlák mennyiségi és értékbeli adatainak az élelmezési és a SzámlaRobot programban történő rögzítése,
- árukészlet nyilvántartása,
- élelmiszer felhasználás nyilvántartása (nyersanyag-kiszabati ív, élelmiszer raktárkészlet, napi anyagfelhasználások hóvégi összesítője),
- élelmiszer biztonsági dokumentáció vezetése

Bölcsődeorvos

- gyermek egészségügyi törzslap (egy éves kor alatt havonta, 1-3 éves korig negyedévente)

Kisgyermeknevelők

A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek meg kell mutatni. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat figyelembe veszi az Intézmény.

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció célja, a gyermekek fejlődésének nyomon követése az Intézményben. Az egyéni differenciálás, a tudatos pedagógiai munka, a családokkal való kapcsolattartás, a pedagógus önértékelése és a külső értékelés eszköze.

- **Csoportnapló:** a bölcsődében, mini bölcsődében nevelkedő kisgyermekek adott csoportra vonatkozó dokumentációja. Az Intézmény egyik kötelezően használatos, hivatalos dokumentuma, amely fontos információkat tartalmaz a gyermekek testi-, lelki-, szociális fejlődéséről. A mindennapi fontosabb események és történések rögzítését szolgálja az egyes gyermekre és a csoport egészére vonatkozóan. Adattartamával segíti a kisgyermeknevelők közötti információcserét, a csoportban zajló pedagógiai munka tervezését és értékelését, és támpontot ad a gyermekekről vezetett fejlődési napló vezetéséhez. A jól vezetett csoportnapló tájékoztat a csoport életéről, egy adott nevelési évben történt eseményekről, az adott gyermekcsoport évi tevékenységéről.
Valóságos képet ad a szakmai munka minőségéről, a szakmai program megvalósulásáról. Elősegíti a szakmai munka tervezését, szervezését, ellenőrzését, értékelését, és a jogszabályokhoz kapcsolódó statisztikai adatgyűjtést.
- **Gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás** (a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (VII. 29.) Korm.rendelet 2. melléklete).

- **Gyermek egészségügyi törzslap:** a gyermek egészségi és szomatikus állapotának rögzítésére szolgáló dokumentum, melynek részét képezi a fejlődési lap vagy más néven a percentilis tábla. A törzslap szakszerű, tömör összefoglalást ad a gyermek egészségi állapotáról és testi fejlődéséről, elsődlegesen a kisgyermeknevelő méréseire és megfigyeléseire építve. Vezetése során a bölcsődei szakemberek képet kapnak a gyermek egészségi állapotáról, a bölcsődébe kerülés előtti időszakra vonatkozóan (születésének körülményei, fejlődési specifikumok, esetleges kórképek), valamint rögzítik a hiányzások tényét és annak okát.
- **Fejlődési napló:** a gyermek egyéni fejlődésének követését rögzítik a kisgyermeknevelők a bölcsődébe kerüléstől az óvodába menésig. A naplót a gyermek saját kisgyermeknevelője vezeti. A napló minden egyes gyermekről olyan képet ad, ami csak rá jellemző, ami megkülönbözteti őt a csoport többi gyermekétől. A kisgyermeknevelő nyomon követi, hogy a gyermek a különböző életkorban milyen fejlődési szinten áll, fejlődésében előrelépés vagy lemaradás tapasztalható. A fejlődési napló felhívja a kisgyermeknevelő figyelmét arra, hogy mi az, amire fokozottabban kell ügyelnie a gyermek nevelése-gondozása közben. (a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve).
- **Családi füzet:** egy sajátos kapcsolattartási forma az Intézmény és a család között. A füzet nem pótolja a közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzeteket, de kiegészíti és megerősíti azokat. Hozzájárul a jó kapcsolathoz, a bizalom kialakulásához, a család és a bölcsődei nevelés összehangolásához, a családi nevelés segítéséhez.
A kisgyermeknevelők a gyermekről 3 havonta beszámolót, jellemzést írnak a szülőknek. Az üzenő füzet tartalmazza a beszoktatás folyamatát, a gyermek fejlődésbeli változását, a gyermek fejlődésének nyomon követését, illetve a különböző eseményeket, köszöntőket.

XIV.

A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődéskor végére

Az egyes gyermekek között teljesen egészséges fejlődés esetén sem látunk azonosságot, hisz a pszichoszomatikus fejlődésben és a fejlettségi szintben jelentős egyéni különbségeket mutatnak. Egy-egy korosztályban azonban általában megfigyelhetők bizonyos életkori sajátosságok, amelyek az adott populáció többségét jellemzik. Ha ezeket nem kezeljük merev kategóriákként, akkor segíthetnek a fejlettségi szint megítélésében.

A gyermeki személyiség fejlettségét az alábbi területeken figyelhetjük meg (a felsorolt területek csak elméletileg, a nyomon követés szempontjából választhatók szét, a személyiség fejlődésében szorosan összefüggnek):

- Mozgásfejlettség
- Az érzelmi-akaratú élet fejlettsége
- Szociális érettség
- Értelmi fejlettség

Feladatok:

- A 18-36 hónapos gyermek fejlődését háromhavonta kell dokumentálni, természetesen ennél rövidebb időszakonként fellelhetők változások, amit célszerű rögzíteni, mert csak így valósulhat meg a fejlődés folyamatos nyomon követése.
- A személyiségfejlődés egyes területeinek pontos leírása szükséges, azt kell leírni, hogy milyen fejlettségi szinten tart a gyermek.
- A gyermek fejlettsége tevékenységében és viselkedésében figyelhető meg, miután a játék a legjellemzőbb tevékenységi formája, a legtöbb információt ezen keresztül kaphatjuk.
- Célszerű megfigyelési szempontsört összeállítani, ami megkönnyíti a fejlettségi szint dokumentálását.

Bölcsődés kor végére:

- Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
- Már nem csak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival.
- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára.
- Környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben.
- Gazdag szókinccse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel-gyerekekkel.
- A gyermekek többsége szobatiszta.

XV.

Az ellenőrzés és értékelés rendszere

A gyermek fejlettségi szintje ellenőrizhető a bölcsődés kor végére elért fejlettségi szinthez viszonyítva, melyet azonban befolyásol a gyermek képessége és az a családi környezet, amelyben él.

A program ellenőrzését, értékelését segíti:

- a csoportok nevelési terve,
- a vezető munkaterve,
- az egyéni dokumentáció.

Elemezzük:

- a gyermekek szokás és szabályrendszerét,
- a gyermekek ismeretszintjét,
- a szülők elvárásait,
- a kisgyermeknevelők felkészültségét, érdeklődését,
- bölcsőde tárgyi feltételeit,
- a bölcsődei dokumentációt.

Ellenőrzés során vizsgáljuk:

- a gyermekek nevelésében megjelennek-e a tervezett nevelő, fejlesztő tartalmak, ezeknek milyen a hatása,
- milyenek az eredmények a szocializáció, a megismerés, a kommunikáció terén, mennyire biztosítottak a tapasztalatszerzési lehetőségek,
- elemezzük a gyermek játékára jellemző fejlettségi szintet, a mozgáslehetőségeket,
- a gyermek önállósági fokának jellemzőit a bölcsődés kor végén.

Szülői elégedettségi vizsgálat

A szolgáltatást igénybe vevő szülők véleményének megismerése, a szakmai munka minőségének javítása érdekében az Intézmény évente szülői elégedettségi mérést végez. Elégedettségi vizsgálatot a nevelési év júniusában végzünk, a kérdőívek feldolgozása után elemezzük és értékeljük a véleményeket, leszűrjük a tapasztalatokat, a javaslatokat beépítjük nevelő - gondozó munkánkba, a családdal való együttműködési formákba.

XVI.

Hagyományos ünnepek

Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában viselkedési formák, magatartási módok átadására van lehetőség, a gyermekek számára megkülönböztethetővé válnak a hétköznapi és a jeles napok. Pedagógiai szempontból is sok lehetőséget rejtenek magukban, egyrészt közös tevékenységet és esztétikai élményt, másrészt betekintést bölcsődénk munkájába.

A szokások, hagyományok megtartása a kulturális örökség ápolását jelenti, amelyre a korai életszakasztól kell szocializálnunk a gyermekeket. A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban e hagyományokból egyre kevesebbet éltet a család.

Csak élet közeli ünnepek és hagyományok ápolása lehet a cél ebben a korosztályban. Fontos, hogy ezeknek a hagyományoknak talaja legyen a közösségben, mert a múlt örökségéhez csak így közelíthetünk. **Az ünnepek nem műsorok szervezését jelentik, hanem rákészülést, közös ünneplést, mely jelzésértékű. Cél: az igazi öröm otthon, családi körben érje.**

Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás erősíti az ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését. A bölcsődés korú gyermek számára minden ünnep egyedi, egyszeri, az ismétlődő ünnep minden alkalommal más és más.

Hagyományos ünnepek:

- Születésnap: szervezeti keret: csoporton belül, egyéni megünneplés az ünnepelt gyermek születésnapja körüli napon. Az ünnepelt apró, a kisgyermeknevelők által készített ajándékot, léggömböt kap. Az életkornak megfelelő számú gyertya gyújtása jelképes tortán történik. A rácsálni valót és az ivólét a szülők hozzák.
- Gyermeknap: szervezeti keret: családdal közös együttjátszás élményének biztosításával, amit térítés nélkül vehetnek igénybe a bölcsődés gyermekek és a vendégek.
- Mikulás: szervezeti keret: gondozási egységenként érkezik a beöltözött Mikulás. A gyermekek csomagot kapnak, amit hazavisznek.
- Farsang: szervezeti keret: gondozási egységenként ünnepelünk. Jelmezbe öltözés a gyermek és a szülők kívánságától függ (a kisgyermeknevelők készítenek farsangi álarcokat, kalapokat, de a gyermek és szülő igénye szerint, hozhat saját készítésű, vagy kölcsönzött jelmezt is).
- Húsvét: szervezeti keret: a gondozási egység együtt ünnepel. Minden gyermek húsvéti édesség csomagot kap, amit a csoportban adnak át a kisgyermeknevelők. Az udvaron a fűben apró műanyag tojásokat keresgélhetnek, amit összegyűjteni nagy élményt jelent a gyermekek számára.
- Anyák napja: szervezeti keret: gondozási egységenként a nevelőnők segítségével ajándékokat készítenek a gyermekek az édesanyáknak, gyakran mondókáznak, verselnek, ami az anyák napjáról szól. Édesanya érkezésekor ajándék átadása, éneklés, verselés.
- Karácsony: szervezeti keret: csoportonként karácsonyfa díszítése (gyermekkel közösen készített díszekkel), mondókázás, éneklés a közelgő ünnep hangulatának idézése. Új játékok átadása (amennyiben erre van lehetőség).

Fejlesztési célok, feladatok:

- Keresni kell annak a lehetőségét, hogy több olyan programot szervezzünk, amibe bevonható a család.
- Felméréssel, véleménykutatással megismerni, hogy milyen programokban vennének szívesen részt a szülők, milyen időpontot tartanak alkalmasnak.
- Néphagyományok ápolása, jeles napok megtartása, hagyományörzés, ünnepi jelképek készítése. Szüreti készülődés. Sokunk gyermekkorá felejthetetlen élménye a szőlőbirtok: az érett szőlőfürtök, a pince, a végtelennek tűnő tér a maga ezernyi tapasztalatával, a szüretnek, a must illata. A mai városban élő gyermekek csak egy része tapasztalhatja meg ezeket. A bölcsődében is tervezhető szüreti program, amely keretében gyümölcsöket, terményeket gyűjthetünk, díszíthetünk azokkal, szőlőt szemeztethetnek a gyermekek, amelyhez énekek, mondókák kapcsolhatók. Megköstölhetják a kipréselt szőlő ízét (szőlőlé).
- Segítheti a napi munkát, ha a gondozási egységben az év elején „ünneplapozót” készítenek a kisgyermeknevelők, amelyben felsorolják hónapokra bontva a jeles napokat, ünnepeket, amelyről meg akarnak emlékezni, felsorolják az azokhoz kapcsolódó énekeket, mondókákat, meséket.

XVII.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A Fenntartó és az Intézmény kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az általa nyújtott szolgáltatásokról a potenciális ellátotti célcsoport hozzátartozói, valamint az igénybe vevők széleskörű, korrekt, pontos tájékoztatást kapjanak. A szolgáltatásokat, az igénybevétel lehetőségeit és feltételeit az ellátási területen élők, valamint más érintettek számára is elérhető módon és helyen nyilvánosságra hozza, melynek formája a Fenntartó honlapja (www.szekesfehervar.hu). Ezen kívül az igénybe vevők az Intézmény munkatársaitól személyes információt kapnak az ellátás tartalmáról, az igénybevétel módjáról, feltételeiről.

XVIII.

Záró rendelkezések

A Szakmai program hatályba lépése

A Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérkert Bölcsőde Szakmai programja Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése Humán Közszolgálati Szakbizottsága jóváhagyásával **2025. szeptember 1.** napján lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Jelen Szakmai program hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése Humán Közszolgálati Szakbizottsága 56/2020.(II. 13.) számú határozattal jóváhagyott Szakmai program.

Székesfehérvár, 2025. augusztus 4.

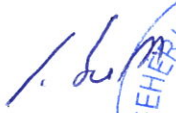

Blaskovics Zsuzsanna
bölcsődevezető

Záradék

A Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérkert Bölcsőde Szakmai programját Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése Humán Közszolgálati Szakbizottsága a Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérkert Bölcsőde Szakmai programjának a jóváhagyásáról szóló 304/2025. (VIII.14.) számú határozatával jóváhagyta.

Székesfehérvár, 2025. augusztus 19.

Dr. Cser-Palkovics András
polgármester

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
Tündérkert Bölcsőde
8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69.
Tel.: (22) 312-932
E-mail: tunderkert.szfv@gmail.com

BÖLCSŐDEI FELVÉTELI KÉRELEM

Alulírott, és kérem/kérjük gyermekem/gyermekeink bölcsődei felvételét a Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérkert Bölcsődéjébe időponttól kezdődően.

Az alábbi bölcsődébe nyújtottam/nyújtottunk be bölcsődei felvételi kérelmet (kérem, az egyes intézményeket a felvétel választott rangsorának megfelelően szíveskedjen megadni):

1.
2.
3.
4.
5.
6.

A felvételre kért kisgyermek adatai:

Családi és utóneve:	
Születési családi és utóneve:	
Születési hely, idő:	
Anyja születési családi és utóneve:	
Lakóhelye (lakcímkártyával megegyezően):	
Tartózkodási helye (lakcímkártyával megegyezően):	
Házi gyermekorvos neve:*	
Rendelő címe:*	
Védőnő neve:*	
Rendelő címe:*	

*Tudomásul veszem, hogy az itt szerepeltetett adatok megadása önkéntes, a bölcsődei felvételi eljárásban azok figyelembevételéhez a hozzájáruló nyilatkozatom szükséges.

A családban eltartott gyermekek száma összesen: fő

Szülő/más törvényes képviselő adatai:

	szülő/más törvényes képviselő (a megfelelőt kérem, aláhúzással jelölje)	szülő/más törvényes képviselő (a megfelelőt kérem, aláhúzással jelölje)
Családi és utóneve:		
Születési családi és utóneve:		
Lakóhelye (lakcímkártyával megegyezően):		
Tartózkodási helye (lakcímkártyával megegyezően):		
Telefonszáma:*		
E-mail címe:*		

*Tudomásul veszem, hogy az itt szerepeltetett adatok megadása önkéntes, a bölcsődei felvételi eljárásban azok figyelembevételéhez a hozzájáruló nyilatkozatom szükséges.

Azon körülmény(ek), amely(ek)re tekintettel a gyermek bölcsődei felvételét kérem/kérjük (több is megjelölhető):

- ☐ a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
- ☐ a gyermek három vagy több gyermeket nevelő családban él
- ☐ a gyermeket egyedülálló személy (hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön élő, kivéve, ha élettársa van) neveli
- ☐ a gyermek védelembe vett
- ☐ a gyermek szülei/törvényes képviselői munkavégzése miatt (ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is)
- ☐ a gyermek szülei/törvényes képviselői munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük miatt
- ☐ a gyermek szülei/törvényes képviselői nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük miatt
- ☐ a gyermek napközbeni ellátásáról a gyermek szülei/törvényes képviselői orvosilag igazolt betegségük miatt nem tudnak gondoskodni
- ☐ a gyermek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége
- ☐ a gyermeket időskorú személy neveli
- ☐ a gyermek ellátásáról a gyermek szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt nem tud gondoskodni

A kérelem egyéb indoka:

.....

.....

.....

.....

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok, a felvételnél figyelembe vehető szempontok a valóságnak megfelelnek; az azokban bekövetkező változás esetén a bölcsőde vezetőjét a változást követő 15 napon belül fenti elérhetőségen írásban (levélben, e-mailben) tájékoztatom. Tudomásul veszem, hogy a valótlan adatok közlése a felvételi jogosultság megszűnésével járhat.

Tudomásul veszem, hogy abban az esetben, ha keresőtevékenységet folytatok, vagy ha keresőtevékenységet folytatni kívánok, akkor legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsőde vezetőjének munkáltatói igazolást nyújtok be, vagy bemutatom a leendő munkáltató igazolását arról, hogy nála alkalmazásban fogok állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.

Tudomásul veszem továbbá, hogy az ellátás megkezdésekor köteles vagyok az intézmény számára előírt nyilvántartások vezetéséhez adatokat szolgáltatni.

Székesfehérvár,év.....hó.....nap

.....
szülő/
más törvényes képviselő
aláírása

.....
szülő/
más törvényes képviselő
aláírása

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT

Alulírott..... hozzájárulok / nem járulok hozzá*, hogy a felvételi kérelemhez megadott személyes adataimat a Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérkert Bölcsőde az adatkezelési tájékoztatóban megjelölt célból és módon kezelje. Kelt: szülő/ más törvényes képviselő aláírása	Alulírott..... hozzájárulok / nem járulok hozzá*, hogy a felvételi kérelemhez megadott személyes adataimat a Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérkert Bölcsőde az adatkezelési tájékoztatóban megjelölt célból és módon kezelje. Kelt: szülő/ más törvényes képviselő aláírása
---	---

**a megfelelőt kérem, aláhúzással jelölje*

Kérelem benyújtásának időpontja:

A kérelmen feltüntetett személyes adatok, a felvételnél figyelembe vehető szempontok hitelességét az alábbi dokumentumok alapján ellenőriztem:

.....
.....
.....
.....
.....

.....

bölcsődevezető

A bölcsődei felvételi kérelemhez bemutatandó dokumentumok:

- a gyermek személyazonosító igazolványa, annak hiányában a gyermek születési anyakönyvi kivonata,
- a gyermek lakcímet igazoló hatósági igazolványa (lakcímkártya) és társadalombiztosítási igazolványa (TAJ kártya),
- a szülők/más törvényes képviselők személyazonosító igazolványa, lakcímet igazoló hatósági igazolványa (lakcímkártya).

A bölcsődei felvételi kérelemhez csatolandó dokumentumok:

- a keresőtevékenységet folytató vagy folytatni kívánó szülő/más törvényes képviselő munkáltatói igazolása, vagy a leendő munkáltatójának igazolása arról, hogy nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is,
- az illetékes munkaügyi kirendeltség igazolása a munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvétel esetén annak tényéről, idejéről,
- tanulói/hallgatói jogviszony esetén a köznevelési/oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási vagy jogviszony igazolás,
- amennyiben a szülő/más törvényes képviselő orvosilag igazolt állapotára tekintettel a gyermek napközbeni ellátásáról nem tud gondoskodni, a háziorvos igazolása,
- a házi gyermekorvos vagy háziorvos igazolása arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható,
- három- vagy többgyermekes család esetén a Magyar Államkincstár igazolása a magasabb összegű családi pótlék folyósításáról,
- amennyiben a szülő/más törvényes képviselő egyedülálló, a Magyar Államkincstár igazolása a magasabb összegű családi pótlék folyósításáról,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, valamint hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetén a jogosultság megállapításáról szóló határozat,
- védelembe vett gyermek vonatkozásában a gyámhatósági határozat,
- körzeti védőnő, házi gyermekorvos vagy háziorvos, család- és gyermekjóléti szolgálat, gyámhatóság ajánlása,
- egyéb ok megjelölése esetén az azt alátámasztó irat,
- amennyiben a gyermek részére diétás étkezés szükséges, abban az esetben szakorvosi igazolás.

MEGÁLLAPODÁS
gyermek napközbeni ellátása / bölcsődei ellátás igénybevételéhez

amely létrejött egyrészről a Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérkert Bölcsőde (címe: 8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69., tel.: (22) 312-932, képviseli:.....bölcsődevezető, fenntartó neve: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, – a továbbiakban: Fenntartó –, címe: 8000 Székesfehérvár, Városház tér 1., tel.: (22) 537-100), mint szolgáltatást nyújtó – a továbbiakban: Intézmény - ,

másrészről

	Ellátott kisgyermek	Szülő/Törvényes képviselő
Családi és utóneve:		
Születési családi és utóneve:		
Születési hely, idő:		
Anyja születési családi és utóneve:		
Neme:		
Állampolgársága:		
Bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállása:		
Lakóhelye: (lakcímkártyával megegyezően)		
Tartózkodási helye: lakcímkártyával megegyezően)		
Társadalombiztosítási azonosító jele:		-
Telefonszáma:	-	
E-mail címe:	-	
Térítési díj fizetésére kötelezett személy:		
Neve:	-	
Lakóhelye: (lakcímkártyával megegyezően)	-	
Tartózkodási helye: lakcímkártyával megegyezően)	-	
Legközelebbi hozzátartozó adatai: (szülő/törvényes képviselő)	-	
Családi és utóneve:	-	
Születési családi és utóneve:	-	

Lakóhelye (lakcímkártyával megegyezően):	-	
Tartózkodási helye (lakcímkártyával megegyezően):	-	
Telefonszáma:	-	
E-mail címe.		

mint az **ellátást igénybe vevő** között a mai napon az alábbi feltételekkel:

1. Az Intézmény az ellátást igénybe vevő kérelme alapján gyermekek napközbeni ellátása - bölcsőde - alapszolgáltatást biztosít.

Az Intézmény a bölcsődei ellátástév.....hó napjától kezdődően,
határozatlan időtartamra*: a jogosultsági feltételek megszűnéséig,
határozott időre*:év hó.....napig biztosítja.
(*a megfelelő aláhúzendő)

Az igénybevétel módja:

önkéntes*

a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy háziorvos, család- és gyermekjóléti szolgálat, gyámhatóság kezdeményezésére*

(*a megfelelő aláhúzendő)

2. Tájékoztatási kötelezettség

A személyes gondoskodást nyújtó ellátás megkezdésekor az Intézmény vezetője tájékoztatja az ellátásra jogosult gyermek szülőjét, törvényes képviselőjét:

- az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- az Intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- a bölcsőde házirendjéről,
- panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési díjról,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviselési fórumról.

A **jogosult gyermek szülője/törvényes képviselője** a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megkezdésekor köteles:

- az Intézmény számára előírt nyilvántartások vezetéséhez adatokat szolgáltatni,
- a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról nyilatkozni.

3. Az Intézmény az alábbiakat biztosítja az ellátást igénybe vevő szülő/törvényes képviselő gyermeke számára:

- a törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a felszerelési jegyzékben a bölcsődei ellátáshoz meghatározott textíliát, bútort, egyéb eszközöket és felszerelést,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, higiénés szokások kialakulásának segítését,
- a bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű gondozást-nevelést,
- a nyugodt alvást, pihenést,
- a gyermek szabadban való tartózkodásának biztosítását,
- a gyermek fejlettségéhez igazodóan – egészséges pszichoszomatikus, értelmi, mozgás és a szocializációs készségek, önkiszolgálási szint fejlesztését,
- az önálló játéktevékenység támogatását, a gyermek fejlettségének megfelelő készségfejlesztést,
- az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint.

Az Intézmény a fentieken kívül vállalja, hogy:

- szóban napi rendszerességgel tájékoztatja a szülőt/törvényes képviselőt a bölcsődében tartózkodó gyermekkel kapcsolatos eseményekről, a gyermek értelmi-érzelmi és testi fejlődésében, komfortérzetében, közösségi szocializációjában történt változásokról,
- a gyermek egészséges fejlődését szolgáló nevelő-gondozó tevékenység során a kisgyermeknevelők együttműködnek a szülőkkel/törvényes képviselővel, valamint eleget tesznek a gyermekek jogairól szóló nemzetközi egyezmény előírásainak,
- a kölcsönös kapcsolattartás érdekében rendszeres időközönként szülőcsoport beszélgetések tartására biztosít lehetőséget.

4. Az ellátást igénybe vevő szülő/törvényes képviselő vállalja, hogy

- ha a közölt adatokban változás következik be, azt 15 napon belül bejelenti,
- a kisgyermeknevelőnek a gyermekkel kapcsolatban megad szóban és írásban (családi füzet) minden fontos és lényeges információt,
- tájékoztatást ad a gyermek megbetegedéséről, fertőző betegség esetén a gyógyult gyermeket orvosi igazolással hozza a közösségbe vissza,
- a gyermek fertőzőbetegségéről haladéktalanul tájékoztatást ad,
- tájékoztatást ad mindennemű sérülésről, tünetről, amelynek következményeivel a kisgyermeknevelő számolhat,
- a gyermek betegsége, vagy egyéb ok miatti távolmaradását legkésőbb az adott nap reggelén 8 óráig jelzi,
- az Intézmény házirendjét betartja,
- a személyi térítési díjat pontosan, határidőben befizeti.

5. A szolgáltatásért fizetendő személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályok

Az ellátást igénybe vevő gyermek szülője/törvényes képviselője tudomásul veszi, hogy az ellátásért térítési díjat kell fizetni.

A kötelezett által fizetendő személyi térítési díj összegét a bölcsődevezető konkrét összegben állapítja meg. A személyi térítési díjat az 1 és 2 forintos címletű érmék bevonása következtében szükséges kerekítés szabályairól szóló 2008. évi III. törvény 2. §-ának megfelelő módon kerekítve kell meghatározni.

Az intézményi térítési díj összegét a Fenntartó rendeletben szabályozza.

A megállapodás megkötésekor **az intézményi térítési díj összege:**

.....Ft/nap.

A Fenntartó által rendeletben szabályozottak szerint a gondozásért nem, csak a gyermekétkeztetésért kell személyi térítési díjat fizetni.

Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani, ha a gyermek

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos (vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek),
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékai csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették.

Ha a kötelezett a személyi térítési díj összegét vitatja, az Intézmény vezetője erre vonatkozó értesítésének kézhezvételétől számított 8 napon belül a Fenntartóhoz fordulhat.

Ha a térítési díj fizetésére kötelezett személyi térítési díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, az Intézmény vezetője 15 napos határidő megjelölésével írásban felhívja a kötelezettet az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A díjhátralékról negyedévenként tájékoztatja a Fenntartót.

A megállapodás megkötésekor a **személyi térítési díj összege:**

..... Ft/nap.

A személyi térítési díjat a tárgyhónap 10. napjáig kell az Intézmény házipénztárába, vagy az Intézmény elszámolási számlájára befizetni.

6. A személyes gondoskodást nyújtó ellátás megszűnésének módjai

Az ellátás megszűnik:

- a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam – leteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort elérte:
 - ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-én,
 - ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-én,
 - ha a gyermek a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-én, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani,
 - sajátos nevelési igényű gyermek esetén annak az évnek augusztus 31. napján, amelyben a hatodik életévét betölti,
- az Intézmény jogutód nélküli megszűnése esetén.

Az ellátás megszüntetésre kerül:

- szülő, törvényes képviselő kérelmére,
- szülő, törvényes képviselő részéről megvalósuló, a házirend ismételt súlyos megsértése esetén.

Amennyiben a gyermek bölcsődei ellátását több alkalommal és legalább egybefüggő 10 napig indokolás nélkül nem veszik igénybe, az a bölcsődei ellátás megszüntetését vonhatja maga után. Az ismételt – indokolás nélküli – hiányzás a házirend súlyos megsértésének minősül! Indokolatlan hiányzás esetén a szülő, törvényes képviselő részére levélben felszólítás kerül kiküldésre arra vonatkozóan, hogy igazolja gyermeke távollétét. Ha az igazolás benyújtására a levél kézhezvételétől számított 5 napon belül nem kerül sor, a gyermek bölcsődei jogviszonya megszüntetésre kerül.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható. Az Intézmény vezetője az ellátás megszüntetéséről, az ellene tehető panaszról, valamint az esedékes vagy hátralékos térítési díj befizetési kötelezettségéről írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt.

7. Panaszok kezeléséről

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekvédelmi és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az Intézmény vezetőjénél vagy Érdekvédelmi Fórumánál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az Intézmény dolgozói kötelezettségzegése, külön jogszabály szerinti gyermekvédelmi nyilvántartásba való iratbetekintés megtagadása esetén. Az Intézmény vezetője, illetve az Érdekvédelmi Fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az Intézmény Fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az Intézmény vezetője vagy az Érdekvédelmi Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Panaszügye kivizsgálásában a gyermekjogi képviselő segítheti. A gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége:

.....
.....

Az Intézményben működő Érdek-képviselési Fórum tagjainak neve és elérhetősége az Intézmény gyermeköltözőiben (átadó helyiségeiben) jól látható helyen kifüggesztésre került.

8. Befejező rendelkezések

Az ellátást igénybe vevő szülő/törvényes képviselő kijelentem, hogy a Háziirendben foglaltakat megismertem, tudomásul vettem, vállaltam a betartását.

Az ellátást igénybe vevő szülő/törvényes képviselő nyilatkozom, hogy az Intézmény vezetője részéről a 2. pontban rögzített tájékoztatás megtörtént.

Alulírottak jelen megállapodást – mely, egymással mindenben egyező, eredeti példányban készült, és oldalból, valamint 8 pontból áll – annak elolvasása és közös értelmezése, tartalmának megértése, és magukra nézve kötelezőnek elismerése után, mint akaratukkal mindenben egyezőt, helyben hagyólag aláírták.

Székesfehérvár,

bölcsődevezető

szülő/törvényes képviselő

Házirend

A bölcsőde neve és címe: **Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata**

Tündérkert Bölcsőde

8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69.

Telefonszáma: **22/ 312-932**

Bölcsődevezető neve:

Megbízott helyettes neve:

1. A bölcsőde hétfőtől-péntekig 6.30 órától 17 óráig fogadja és látja el a gyermekeket. Kérjük, hogy 8.00 - 8.30 óra között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek.

A gyermekek hazaviteléről kérjük, 17 óráig gondoskodjanak!

2. A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő, törvényes képviselő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éves kor alatti személy a feladattal nem bízható meg.

3. Kérjük, hogy a fertőzések elkerülése érdekében otthonról ételt, italt ne hozzanak, az öltöző szekrényekben azt ne tárolják!

4. A gyermekek védelme, a balesetek megelőzése és elkerülése érdekében ékszer /fülbevaló, nyaklánc, karlánc/ ne legyen a gyermekeken!

5. A bölcsődei öltöztetőben minden gyermeknek biztosított a saját ruha- és cipőtárolás lehetősége. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják az öltöző szekrényben. A bölcsődében hagyott értéktárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.

6. A közösség érdekében lázas ($37,5^{\circ}\text{C}$ vagy ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek (például napokig tartó erős, sűrű váladékos orrfolyás, elhúzódó, erőteljes ugató köhögés, kötőhártya-gyulladás, bőrkiütés, hányás, hasmenés) a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét haladéktalanul értesíteni kell. Abban az esetben, ha a gyermek gyógyszert vagy gyógyhatású készítményt kap arról a szülő írásban köteles tájékoztatni gyermeke kisgyermeknevelőjét. Kérjük a szülőket, hogy gyermekük gyógyszer vagy ételérzékenységről azonnal tájékoztassák a bölcsődevezetőt és a kisgyermeknevelőt! Táplálékallergiás gyermek esetén kérjük a szakorvos igazolását benyújtani.

7. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, a törvényes képviselőt. Ehhez feltétlen szükséges a pontos elérhetőség (telefonszám) megadása.

Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.

8. Kérjük, ha a gyermek betegség, vagy egyéb ok miatt nem veszi igénybe az ellátást, akkor a távolmaradást és annak várható időtartamát haladéktalanul jelezzék a bölcsőde felé. A térítési díj fizetésére kötelezett személy a bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül az intézményi gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól azzal, hogy amennyiben a gyermek távolmaradását a hiányzás első napján legkésőbb 8 óráig jelzik, már erre a napra mentesül a térítési díj fizetésének kötelezettsége alól.

Kérjük, haladéktalanul jelezzék, ha a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnt és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

Kérjük, hogy a beíratott gyermekek tekintetében a bölcsődei ellátást folyamatosan vegyék igénybe.

9. Nem gondo­zható bölcsődében a fertőző beteg gyermek mindaddig, amíg a gyermekorvos szerint ez az állapota fennáll. Fertőző betegség miatt hiányzó gyermekeket, gyógyulása után csak (egészséges,

közösségbe mehet) orvosi igazolással tudunk fogadni. A megtörtént kötelező védőoltásokról folyamatosan kérjük a tájékoztatást.

10. A bölcsőde területén és a bölcsőde udvarán, valamint a bejáratától számított 5 méteres távolságon belül a dohányzás szigorúan tilos!

11. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen kérjük tárolni.

12. A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon, valamint a Bölcsődék Napján zárva tart. A nyári és téli zárást, a szülők igényeihez igazodva az irányító szerv állapítja meg, melyről a szülőket tájékoztatjuk. A nyári és téli zárás, valamint a nevelés-gondozás nélküli munkanap idején igény szerint ügyeletes bölcsődét biztosítunk.

13. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő fokozatos beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő-szülő napi találkozásaira, információ cserére. Módot adunk a családoknak a bölcsődei élet betekintésére, ezért kérjük, csak olyan tevékenységet folytassanak, amely sem a saját, sem a többi gyermek nevelését-gondozását nem zavarja. Kérjük a telefonhasználat mellőzését. Év közben a bölcsőde több, a családokkal közös programot szervez a folyamatos kapcsolattartás és a gyermekek bölcsődei életének megismerése, és az abban való részvétel céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.

14. A bölcsődei ellátás megszüntetésre kerül:

- szülő, törvényes képviselő kérelmére,
- szülő, törvényes képviselő részéről megvalósuló, a házirend ismételt súlyos megsértése esetén.

Amennyiben a gyermek bölcsődei ellátását több alkalommal és legalább egybefüggő 10 napig indokolás nélkül nem veszik igénybe, az a bölcsődei ellátás megszüntetését vonhatja maga után. Az ismételt – indokolás nélküli – hiányzás a házirend súlyos megsértésének minősül! Indokolatlan hiányzás esetén a szülő, törvényes képviselő részére levélben felszólítás kerül kiküldésre arra vonatkozóan, hogy igazolja gyermeke távollétét. Ha az igazolás benyújtására a levél kézhezvételétől számított 5 napon belül nem kerül sor, a gyermek bölcsődei jogviszonya megszüntetésre kerül.

15. A szülő vagy törvényes képviselő a gyermek érdekeinek védelme, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségzegése, a gyermekre vonatkozó – külön jogszabály szerint vezetett – adatlapjaiba való betekintés megtagadása esetén panaszjoggal élhet a bölcsődevezetőnél vagy az Érdek-képviselési Fórum tagjainál. A bölcsődevezető, az Érdek-képviselési Fórum a panaszt kivizsgálja és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a bölcsődevezető vagy az Érdek-képviselési Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

16. Az Érdek-képviselési Fórum megalakításának és tevékenységének szabályai, valamint a gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége a bölcsőde gyermeköltözőiben (átadó helyiségeiben) jól látható helyen kifüggesztésre került.

17. Kérjük, hogy a térítési díjakat az intézmény által előre jelzett napon pontosan fizessék be. Ha a térítési díj fizetésére kötelezett személyi térítési díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a bölcsődevezető 15 napos határidő megjelölésével írásban felhívja a kötelezettet az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi.

A díjhátralékról negyedévenként tájékoztatja a fenntartót a térítési díjhátralék behajtása vagy a behajthatatlan hátralék törlése érdekében.

Fizetési és egyéb problémáik megoldásához keressék fel a bölcsődevezetőt, aki felvilágosítással áll az Önök rendelkezésére.

Köszönjük, hogy a házirend betartásával segítik munkánkat.

**Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérkert
Bölcsődében
működő Érdek-képviseleti Fórumok
megalakításának és tevékenységének szabályai**

I.

Az Érdek-képviseleti Fórum működési területe:

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérkert Bölcsőde
Intézmény székhelye: 8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69.

II.

Az Érdek-képviseleti Fórum tevékenységének célja:

Az intézményi jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme.

III.

Az Érdek-képviseleti Fórum tagjai

Az Érdek-képviseleti Fórum szavazati jogú tagjainak létszáma a vonatkozó jogszabályokra figyelemmel:

- az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői (gyermekcsoportonként 1 fő, összesen 6 fő)
- az intézmény dolgozóinak képviselője (a bölcsődevezető, a bölcsődevezető-helyettesi megbízással rendelkező kisgyermeknevelő kivételével, gondozási egységenként 1 fő, összesen 3 fő)
- Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának képviselője (1 fő)

Az Érdek-képviseleti Fórum tagjai megválasztásának szabályai

Az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői tagjait az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői közül, azok legalább 50 % + 1 fő jelenlétében egyszerű szótöbbséggel maguk közül választják.

Az intézmény dolgozóinak képviselő tagjait az intézmény dolgozói közül, azok legalább 50 % + 1 fő jelenlétében egyszerű szótöbbséggel maguk közül választják.

Az intézményt fenntartó képviselő tagját Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata választja meg.

Az Érdek-képviseleti Fórum tagjai a Fórum első ülésén maguk közül választják meg a Fórum elnökét, aki ezt az alkalmat követően a Fórum üléseit összehívja és vezeti.

IV.

Az Érdek-képviseleti Fórum feladat- és hatásköre

Az Érdek-képviseleti Fórum a feladatát:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- a gyermekekre vonatkozó – külön jogszabály szerint vezetett gyermekvédelmi nyilvántartás – adatlapjaiba, valamint az intézménynél keletkezett vagy részére megküldött, a gyermekkel kapcsolatos iratba való betekintés megtagadása esetén végzi.

Hatáskörében eljárva:

- megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,
- intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál, a gyermekjogi képviselőnél és más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál,
- a bölcsőde vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról,
- intézkedéseinek figyelembe veszi a mindenkor érvényben lévő jogszabályokban rögzített feladat- és hatásköröket.

Az Érdek-képviseleti Fórum működése

Az intézményben a bölcsődevezető biztosítja az Érdek-képviseleti Fórum üléseinek zavartalan lebonyolítását.

Az Érdek-képviseleti Fórum akkor határozatképes, ha a tagok legalább 2/3-a jelen van. A Fórum döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza meg. Azonos szavazat esetén az elnök dönt.

Az Érdek-képviseleti Fórum üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az eljáró szerv megnevezését, készítésének helyét és idejét, az írásos előterjesztést, meghallgatott személyek adatait és lakcímét, az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat és megállapításokat, döntéseket, és végül a jelenlévők és a jegyzőkönyvvezető aláírását. A jegyzőkönyv egy-egy példányát a tagoknak és a bölcsődevezetőnek meg kell küldeni, aki gondoskodik annak megőrzéséről.

Az Érdek-képviseleti Fórum első ülésén elnököt, elnökhelyettest választ, ügyrendjét saját maga határozza meg.

Az Érdek-képviseleti Fórum negyedévenként ülésezik, szükség szerinti összehívásáról az elnök gondoskodik.

Az Érdek-képviseleti Fórum elnökének feladata:

- a napirend összeállítása és a tagok részére történő kiadása az ülést megelőző 8 nappal,
- az Érdek-képviseleti Fórum üléseinek levezetése,
- gondoskodik az Érdek-képviseleti Fórum ülései jegyzőkönyvének az elkészítéséről,
- az Érdek-képviseleti Fórum képvisellete az előzetesen kapott felhatalmazások alapján,
- a tagok munkájának segítése.

Az Érdek-képviseleti Fórum tagság megszűnik:

- visszahívással,
- lemondással,
- az intézményi jogviszony megszűnésével,
- az intézmény dolgozója esetén a közalkalmazotti jogviszony megszűnésével,
- a képviselő tag halálával.

Az Érdek-képviseleti Fórum tagja a lemondását írásban továbbítja az Érdek-képviseleti Fórum elnökének.

A tag visszahívása a megválasztásra vonatkozó eljárás szabályai szerint, indoklással, egyszerű szótöbbséggel történik. A tagság megszűnése esetén az Érdek-képviseleti Fórum elnöke kezdeményezi új tag megválasztását. Amennyiben az elnöki tiszttet betöltő tagság szűnik meg, úgy a bölcsődevezető kezdeményezi az eljárás lefolytatását a választás szabályai szerint.